

Người Cha

Guy De Maupassant / Thân Trọng Thủy

Gã sống ở Les Batignoles, làm việc ở bộ Quốc gia Giáo dục, nên sáng nào cũng đón xe chở khách do ngựa kéo (omnibus) để đi làm. Và sáng nào trên đoạn đường đến trung tâm thành phố gã cũng ngồi đối diện với một cô gái riết rồi đem lòng yêu thương luôn. Nàng ngày nào cũng đến cửa hàng của mình cùng giờ với gã. Nàng là một cô gái nhỏ nhắn tóc nâu, đôi mắt đen đến độ trông như hai vết đốm, còn nước da thì trắng ngà. Sáng nào gã cũng thấy nàng xuất hiện ở góc đường đó và thường chạy theo chiếc xe khách nặng nề. Nàng chạy hơi vội vàng, vẻ yếu điệu và duyên dáng. Nàng nhảy lên bậc cấp xe trước khi mấy con ngựa bị ghìm lại hẳn. Rồi nàng vừa thở nhẹ vừa bước vô trong tìm chỗ ngồi và đưa mắt nhìn quanh.

Lần đầu thấy nàng, Francois Tessier thấy khuôn mặt ấy rất hợp với sở thích của gã. Thì chúng ta cũng thế, cũng hay gặp những phụ nữ mà ta muốn ôm chặt trong vòng tay ngay tức khắc, dù chẳng quen biết gì. Nàng - cô gái ấy - đáp ứng những khát khao âm thầm, những ước muốn kín đáo của gã, đáp ứng cái lý tưởng về ái tình mà mọi người vẫn giữ trong lòng nhưng không hề biết. Gã nhìn nàng chăm chăm, không ngại bắt nhả. Nàng đỏ mặt khó chịu. Gã biết thế nên quay mắt đi, nhưng rồi lại dán mắt vào nàng, mặc dầu gã đã cố nhìn thật lâu vào chỗ khác.

Sau vài ngày họ như đã quen nhau dù chưa hề nói với nhau lời nào. Mỗi khi xe đông khách gã nhường chỗ cho nàng rồi leo lên tầng trên dù việc này làm gã chẳng vui tí nào. Lúc này nàng đã hơi mỉm cười chào gã và tuy vẫn cúi mặt tránh cái nhìn nóng bỏng của gã, hình như nàng không còn thấy khó chịu khi bị nhìn chăm chăm như thế nữa.

Cuối cùng họ đã chuyện trò với nhau. Họ nhanh chóng thân nhau dù mỗi ngày chỉ gặp nhau nửa tiếng. Nhưng đó là nửa tiếng đồng hồ thú vị nhất đời gã. Thời gian còn lại trong ngày gã cứ nghĩ đến nàng. Suốt mấy tiếng ở sở hình ảnh chập chờn, mờ ảo và dai dẳng của nàng cứ hiện lên trong đầu gã. Hình ảnh ấy đâu có khác gì bóng dáng khuôn mặt người yêu mà mỗi chúng ta thường ấp ủ trong lòng. Có vẻ như nếu chinh phục được cô gái nhỏ nhắn kia thì đối với gã đó quả là một hạnh phúc tuyệt vời, vượt lên trên hết thảy mọi thành tựu của nhân loại. Bây giờ mỗi sáng nàng đều chủ động bắt tay gã. Và cho đến tối gã vẫn còn lưu lại cái cảm giác trên da thịt khi mấy ngón tay bé nhỏ bóp nhẹ tay gã. Gã tưởng như đã giữ được dấu tay nàng trên da mình,

Ngày nào gã cũng mong chóng đến lúc ngồi trên xe ngựa suốt quãng đường ngắn ngủi đó. Đối với gã, những ngày chủ nhật thật quá chán! Chắc nàng cũng đã yêu gã, vì vào một ngày thứ bảy mùa xuân ấy nàng đã nhận lời đi ăn trưa với gã vào hôm sau tại Maison-Laffitte. Nàng đến trước đợi gã ở nhà ga. Gã ngạc nhiên, nhưng nàng đã nói:

- Trước khi đi, tôi cần nói với ông, chúng ta có hai mươi phút thôi, không thể lâu hơn nhé!

Nàng run rẩy, tựa vào tay gã, mắt cúi xuống, mặt tái xanh. Nàng nói tiếp:

- Xin ông đừng hiểu lầm về tôi. Tôi là con nhà tử tế. Tôi chỉ đi với ông nếu ông hứa với tôi, nếu ông thề là ông không... không làm gì... không làm điều gì... thiếu đứng đắn.

Nàng bỗng ngượng đỏ mặt và nín bật. Gã vừa mừng vừa thất vọng, chẳng biết trả lời sao. Trong thâm tâm có thể gã thích như vậy hơn; nhưng mà... nhưng mà đêm qua gã đã bị mê hoặc bởi những giấc mơ làm mạch máu gã nóng lên. Chắc gã sẽ bớt yêu nàng nếu gã biết nàng thuộc hạng gái dễ dãi. Nhưng nếu quả vậy thì thật thú vị, thật tuyệt vời. Và mọi toan tính ích kỷ của đàn ông trong lãnh vực ái tình đã tác động đến ý nghĩ của gã.

Không thấy gã nói gì, nàng bèn nhắc lại, giọng cảm động, nước mắt lưng tròng:

- Nếu ông không hứa tôn trọng tôi triệt để thì tôi về ngay.

Gã liền cầm tay nàng và dịu dàng nói:

- Tôi xin hứa với cô, tôi sẽ chỉ làm những gì cô muốn mà thôi.

Nàng thấy nhẹ nhõm trong lòng, mỉm cười hỏi lại:

- Thật không?

Gã nhìn sâu vào mắt nàng:

- Tôi xin thề!

Nàng nói:

- Vậy ta mua vé đi!

Trên đường đi họ không nói chuyện được vì toa tàu chật ních người.

Khi đến Maisons-Laffitte họ hướng về phía sông Seine. Tiết trời ẩm áp làm da thịt và tâm hồn rất dễ chịu. Nắng tỏa khắp mặt sông và cây cỏ, phản chiếu vô vàn niềm vui vào thể xác và tinh thần. Tay trong tay, họ men theo bờ sông ngắm mấy bầy cá lội dưới dòng nước. Trần trề hạnh phúc, bước chân họ như được nhắc lên khỏi mặt đất trong niềm hân hoan bất tận. Cuối cùng nàng nói:

- Ông thấy em điên khùng quá phải không?

Gã hỏi lại:

- Tại sao?

Nàng đáp:

- Đi một mình với ông như thế này không phải là điên hay sao?
- Không đâu! Bình thường thôi mà!
- Không! Không! Với em thì không bình thường đâu, bởi vì em không muốn làm lỗi, mà như thế này là làm lỗi đấy. Nhưng nếu ông biết! Cuộc sống buồn tẻ quá! Ngày này qua ngày khác, tháng này qua tháng khác, lúc nào cũng chừng đó việc. Em một mình lẻ loi với mẹ, mẹ em thì đầy áp phiền muộn, chẳng bao giờ thấy mẹ vui. Em đã làm hết sức mình, cố cười nữa, nhưng không phải lúc nào cũng thành công. Dù sao đến nơi này cũng không tốt. Ít ra ông không nghĩ xấu về em.

Để trả lời, gã hôn mạnh vào tai nàng. Nhưng nàng bất ngờ tránh ra và đột nhiên nổi giận:

- Ô hay! ông Francois, ông đã hứa với em kia mà!

Họ quay lại Maisons-Laffitte và ăn trưa tại **Le Petit-Havre**, một tiệm dưới chỗ đất thấp, khuất sau bốn cây dương lớn ở bờ sông.

Nắng, gió, rượu vang trắng nhẹ và cảm giác gần gũi bên nhau khiến họ bối rối, đỏ mặt, khó thở và im lặng. Nhưng sau khi uống cà phê họ vui vẻ trở lại. Họ qua bên kia sông Seine, men theo bờ sông đi về phía làng La Frette.

Gã đột ngột hỏi:

- Cô tên gì?
- Louise

Gã lập lại: Louise, và chẳng nói gì thêm. Xa xa là một con sông lượn quanh dãy nhà trắng in lộn bóng xuống mặt nước. Cô gái hái hoa cúc gom thành một chùm hoa đồng nội. Còn gã thì hát vang trời, chênh choáng như một chú ngựa non vừa được thả xuống cỏ. Bên trái họ, phía sau con sông là một đồi nho. Francois đột ngột đứng sững lại, ngạc nhiên. Gã nói:

- Ô! Cô hãy nhìn kia!

Đã hết vườn nho, bây giờ ngọn đồi toàn cây tử đinh hương đang ra hoa. Cả một rừng hoa tím như một tấm thảm lớn trải dài đến tận thôn làng dưới xa kia, cách đó chừng hai, ba cây số. Nàng cũng rất ngạc nhiên và xúc động, Nàng thì thầm:

- Ôi! Đẹp quá!

Băng qua một đám ruộng, họ vừa đi vừa chạy đến ngọn đồi lạ. Ngọn đồi này năm nào cũng cung cấp hoa tử đinh hương cho toàn thành phố Paris, trên những chiếc xe bán hàng rong nhỏ. Họ bước vào một đường mòn mát hút giữa đám cây con. Gặp chỗ đất trống họ ngồi xuống. Đàn ruồi bay vo ve trên đầu họ, phát ra tiếng vù vù êm tai đều đặn. Và nắng, ánh nắng chói chang của một ngày đứng gió tỏa xuống khiến đồi hoa rực rỡ này toát ra một mùi thơm ngào ngạt, một làn hương bao la, hơi thở của hoa. Xa xa có tiếng chuông nhà thờ. Họ dụi dụi hôn nhau, rồi ghì chặt nhau và rơi mình xuống cỏ, không còn biết gì nữa ngoài nụ hôn. Nàng nhắm mắt, quàng tay ôm gã, siết mạnh, không còn nghĩ gì, không còn biết gì nữa, đỡ đỡ từ đầu đến chân, đam mê chờ đợi. Nàng buông thả hoàn toàn mà không hề biết mình đang làm gì, thậm chí cũng không hiểu là đã trao thân cho gã.

Nàng tỉnh dậy, hoảng hốt vì tai họa, ôm mặt khóc nức nở. Gã cố an ủi nàng. Nhưng nàng chỉ muốn rời khỏi nơi này, muốn quay về, muốn về nhà ngay tức khắc. Nàng vừa rảo bước vừa lập đi lập lại:

- Trời ơi! Trời ơi!

Gã gọi theo:

- Louise! Louise! Hãy ở lại đây, tôi van em!

Mặt nàng lúc này đỏ bừng, đôi mắt hốc hác. Lúc họ về đến ga Paris, nàng bỏ đi ngay không nói lấy tiếng tạm biệt. Hôm sau khi gặp lại nàng trên xe ngựa, gã thấy nàng thay đổi hẳn, gầy đi nhiều. Nàng nói:

- Tôi cần nói chuyện với ông. Chúng ta hãy xuống xe ở đại lộ.

Ngay khi họ đứng trên lề đường nàng nói:

- Ta phải chia tay thôi. Sau mọi chuyện vừa qua, tôi không thể gặp lại ông được nữa.

Gã áp úng:

- Nhưng tại sao?

- Tại vì tôi không thể. Tôi đã phạm tội. Tôi sẽ không tái phạm.

Dần vật vì ham muốn, hoảng hốt vì sợ mất nàng, trước nguy cơ phải từ bỏ hẳn những đêm mặn nồng, gã bèn năn nỉ, van lơn. Nhưng nàng vẫn khẳng khăng lập đi lập lại:

- Không. Tôi không thể. Tôi không thể.

Gã cứ một mực van nài và hứa cưới nàng. Nàng vẫn nói:

- Không!

Và nàng bỏ đi.

Suốt tám ngày gã chẳng thấy nàng. Không có cách gì gặp nàng và vì không biết địa chỉ của nàng, gã nghĩ gã đã mất nàng mãi mãi. Tối ngày thứ chín có tiếng ai nhún chuông. Gã ra mở cửa, Đó là nàng. Nàng ngã vào tay gã và không còn cưỡng lại nữa. Suốt ba tháng nàng là người tình của gã. Gã bắt đầu chán nàng khi nàng cho biết đã có thai. Lúc đó gã chỉ có mỗi một ý nghĩ trong đầu: Cắt đứt bằng mọi giá! Nhưng vì không biết làm cách nào, không biết ăn nói ra sao và vì quá lo lắng, lại sợ cái thai kia càng lúc càng lớn nên gã quyết định dứt khoát. Gã dọn nhà, biến mất khỏi nơi đó. Cú sốc lớn đến nỗi nàng không hề có ý định kiếm tìm kẻ bỏ rơi mình. Nàng quì bên gối mẹ thú nhận lỗi lầm. Vài tháng sau nàng sinh một bé trai.

Nhiều năm trôi qua, Francois Tessier già đi và đời gã chẳng có gì thay đổi. Gã vẫn duy trì cuộc sống đơn điệu và buồn tẻ của một công chức, không mong ước cũng chẳng đợi chờ. Ngày nào gã cũng dậy vào cùng một giờ ấy, cũng đi con đường ấy, qua cánh cửa ấy, trước mặt người gác đàn ấy, bước vào phòng ấy, ngồi chiếc ghế ấy và làm cùng một công việc ấy. Gã cô đơn giữa mọi người, ban ngày thì cô đơn giữa những đồng nghiệp vô tình, ban đêm cô đơn tại chỗ ở của người độc thân. Mỗi tháng gã dành dụm được một trăm quan tiền để phòng lúc về già.

Mỗi chủ nhật Francois Tessier đi một vòng quanh đại lộ Champs-Élysée để nhìn xe cộ và nam thanh nữ tú qua lại. Ngày hôm sau gã nói với một anh bạn đồng nghiệp:

- Chuyến xe về từ Bois de Boulogne hôm qua rất sáng sủa.

Thế rồi một ngày chủ nhật nọ, khi đi qua những con đường mới, gã tình cờ bước vào công viên Monceau. Đó là một buổi sáng mùa hè quang đãng. Những bà vú nuôi và những bà mẹ ngồi hai bên lối đi để trông chừng con trẻ chơi đùa trước mặt họ. Bỗng Francois Tessier giật nảy mình. Một người phụ nữ đang dắt hai đứa trẻ đi qua. Bé trai chừng mười tuổi và bé gái bốn tuổi. Chính là nàng!

Gã bước tới vài bước và rơi mình xuống một chiếc ghế, quá sửng sốt. Nàng không nhận ra gã. Gã quay lại để nhìn cho kỹ. Nàng đang ngồi. Bé trai ngoan ngoãn đứng bên cạnh, còn bé gái thì đang chơi trò lấy cát làm bánh. Đó là nàng, chính nàng rồi! Nàng có vẻ nghiêm trang như một quý bà, trang phục giản dị, dáng vẻ tự tin, quý phái. Gã đứng từ xa nhìn nàng, không dám lại gần. Bé trai ngẩng đầu lên. Francois Tessier run rẩy. Chắc chắn đó là con gã. Gã nhìn kỹ nó và nhận thấy nó giống hệt gã trong tấm hình gã lúc nhỏ.

Gã núp sau một gốc cây, chờ nàng về để đi theo. Đêm hôm ấy gã không ngủ được. Cứ nghĩ đến đứa bé là gã bị dần vật. Con trai của gã. Ôi, phải chi gã biết chắc nó là con gã? Nhưng làm gì được bây giờ? Gã đã thấy nhà nàng. Gã bèn dò hỏi và được biết nàng lập gia đình với một người láng giềng, một người đàn ông đáng hoàng, đạo đức, cảm thương hoàn cảnh khốn khổ của nàng. Biết nàng làm lỡ nhưng ông ta rộng lượng, hơn thế nữa, còn nhìn nhận đứa bé, đứa con của gã, Francois Tessier.

Chủ nhật nào gã cũng trở lại công viên Monceau. Chủ nhật nào gã cũng thấy nàng và càng lúc càng thêm muốn đến điên cuồng, không cưỡng lại được, thêm được ôm đứa con trong tay, thêm phủ lên người nó những chiếc hôn, muốn mang nó đi, muốn đánh cắp nó. Tình trạng cô đơn thảm hại của trai già lẻ bóng, thiếu thốn tình thương khiến gã vô cùng đau khổ. Gã còn chịu đựng sự giầy vò kinh khủng, bị giằng xé giữa sự hối hận, lòng khao khát, sự ghen tị và nhu cầu yêu thương con cái mà tạo hóa đã an bài trong lòng mọi sinh vật. Cuối cùng một hôm lúc nàng vào công viên gã đánh bạo đến gần. Gã đứng ngay giữa đường, mặt tái mét, môi run rẩy:

- Cô không nhận ra tôi à?

Nàng ngược mắt nhìn gã, bật ra một tiếng kêu kinh hãi, khiếp sợ. Rồi nàng kéo hai đứa con bỏ chạy.

Gã về nhà khóc. Nhiều tháng trôi qua gã không còn thấy nàng nữa. Nhưng lòng thương con cứ giầy vò, gặm nhấm gã ngày đêm. Phải ôm hôn con gã, dù phải chết, dù phải giết người, dù phải làm bất cứ việc gì, phải đương đầu bất cứ sự hiểm nguy nào, phải thử thách bất cứ sự táo tợn nào, gã cũng cam lòng. Gã viết thư gửi cho nàng, nàng không trả lời. Sau hai mươi lá thư, gã hiểu chẳng còn hy vọng gì làm nàng xiêu lòng. Tuyệt vọng, gã đánh liều viết mấy chữ gửi chồng nàng, sẵn sàng nhận một viên đạn vào tim nếu cần:

"Thưa ông,

Tên tôi có thể làm ông ghê tởm. Nhưng tôi quá đau khổ. Tôi đau khổ đến độ chẳng còn hy vọng gì cả, chỉ còn trông cậy vào ông. Tôi chỉ xin được hầu chuyện với ông trong mười phút thôi.

Rất vinh dự..."

Hôm sau gã được phúc đáp:

"Thưa ông,

Tôi đợi ông lúc mười giờ ngày thứ ba"

Khi leo cầu thang, Francois Tessier bước từng bậc một vì tim đập mạnh. Trong lồng ngực của gã có tiếng tim đập mạnh và dồn dập như tiếng ngựa phi nước đại. Gã thở một cách khó nhọc và phải nắm tay vịn cho khỏi ngã... Đến tầng ba gã bấm chuông. Một người giúp việc ra mở cửa.

Gã hỏi:

- Đây phải nhà ông Flamel không?

- Dạ phải, mời ông vào.

Gã bước vào một phòng khách giản dị. Một mình trơ trọi, gã hoang mang đứng chờ mà cứ ngỡ là đang đứng trước một thảm họa. Cửa mở. Một người xuất hiện. Ông ta cao lớn, trịnh trọng, hơi mập, mặc chiếc áo vét dài màu đen. Ông ta chỉ chiếc ghế mời gã ngồi.

Francois Tessier ngồi xuống rồi hỏn hỏn nói:

- Thưa ông... thưa ông... không rõ ông có biết tên tôi không... Nếu ông biết...

Ông Flamel ngắt lời:

- Khởi cần, thưa ông, tôi biết rồi. Nhà tôi đã cho tôi biết về ông.

Ông ta nói với giọng điệu đúng mực của một kẻ tốt bụng muốn tỏ ra nghiêm chỉnh, với vẻ đàng hoàng của người chính trực.

Francois Tessier nói tiếp:

- Vâng, thưa ông, tôi chỉ muốn nói: Tôi đang chết vì đau khổ, vì hối hận và hổ thẹn. Tôi chỉ xin được ôm hôn đứa con một lần, chỉ một lần thôi.

Ông Flamel đứng dậy, đến gần lò sưởi bấm chuông. Người giúp việc bước vào. Ông nói:

- Chị tìm Louis giùm tôi.

Chị ta đi ra. Họ ngồi đối diện nhau, im lặng chờ vì không còn gì để nói với nhau nữa. Bỗng một đứa bé khoảng mười tuổi chạy nhanh vào phòng khách, đến bên người đàn ông mà nó vẫn tưởng là cha ruột nó. Thấy có người lạ, nó dừng lại, mắc cỡ. Ông Flamel hôn lên trán nó và nói:

- Bây giờ con đến hôn ông đi!

Đứa bé ngoan ngoãn bước đến bên người khách lạ, nó vừa đi vừa nhìn ông khách. Francois Tessier đứng dậy. Gã làm rơi chiếc mũ, suýt té. Gã ngắm nhìn đứa con của mình.

Ông Flamel tế nhị quay người nhìn qua cửa sổ ra ngoài đường. Đứa bé đứng chờ, rất ngạc nhiên. Nó nhặt chiếc mũ đưa cho ông khách. Francois bế nó lên, hôn tới tấp khắp mặt, trên mắt, trên má, trên miệng, trên tóc nó. Thằng bé hoảng hỏn vì trận mưa hôn nên quay đầu né tránh, đưa tay đẩy cái miệng ham hố của ông khách ra.

Nhưng Francois đột ngột bỏ nó xuống đất. Gã hét lớn:

- Vĩnh biệt! Vĩnh biệt!

Và bỏ chạy như một thằng ăn trộm.

Bản gốc: Le père của Guy de Maupassant

Thân Trọng Thủy dịch